

LIGJ
Nr. 68/2012

**PËR INFORMACIONIN E KONSUMIT TË ENERGISË DHE BURIMEVE TË TJERA TË
PRODUKTEVE ME NDIKIM NË ENERGI ***

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I

PARIME TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

Ky ligj përcakton detyrimet për informimin e përdoruesve të fundit të produkteve që kanë një ndikim në energji dhe, sipas rastit, burimeve të tjera kryesore të produkteve, që, gjatë përdorimit të tyre, kanë ndikim në konsumin e energjisë.

Neni 2

Fusha e zbatimit

1. Ky ligj zbatohet për produkte që gjatë përdorimit kanë një ndikim të rëndësishëm, të drejtpërdrejtë apo të tërthortë, mbi konsumin e energjisë dhe, sipas rastit, mbi burimet e tjera kryesore.
2. Ky ligj nuk zbatohet për:
 - a) produktet e përdorura;
 - b) çdo mjet transporti për persona ose mallra;
 - c) pllakëzat që tregojnë parametrat e produktit ose të njëvlerëshmet e tyre, të fiksuara në produkt, për qëllime të sigurisë.

Neni 3

Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Produkt me ndikim në energji” ose “produkt” është çdo mall i vendosur në treg ose në shërbim, që gjatë përdorimit ndikon në konsumin e energjisë, duke përfshirë edhe pjesët e parashikuara për t’u përfshirë në produktet me ndikim në energji, që mbulohen nga ky ligj dhe që janë vendosur në treg dhe/ose janë vënë në shërbim, si pjesë të veçanta për përdoruesin e fundit dhe për të cilat performanca mjedisore mund të vlerësohet në mënyrë të pavarur.

**Ky ligj është përfruar plotësisht me:*

Direktivën e Parlamentit Europian dhe Këshillit, nr. 2010/30BE, datë 19 maj 2010, “Mbi informacionin e konsumit të energjisë dhe burimeve të tjera nëpërmjet etiketimit dhe informacionit standard të produkteve me ndikim në energji”. Numri Celex 32010L0030, Fletore Zyrtare e Bashkimit Europian, Seria L, nr. 153, datë 18.6.2010, faqe 1-12.

2. “Produktet e përdorura” janë produkte, të cilat kanë qenë të çliruara për qarkullim të lirë brenda territorit të Republikës së Shqipërisë.

3. “Skedë informative” është një tabelë standarde e informacionit në lidhje me një produkt.

4. “Burime të tjera kryesore” janë uji, kimikatet ose çdo substancë tjetër e konsumuar nga një produkt në përdorim normal.

5. “Informacion plotësues” është çdo informacion tjetër që lidhet me performancën dhe karakteristikat e një produkti, që i referohet ose që është ndihmës në vlerësimin e përdorimit të tij ndaj energjisë apo burimeve të tjera kryesore, të bazuara në të dhëna të matshme.

6. “Ndikim i drejtpërdrejtë” është ndikimi i produkteve që faktikisht konsumojnë energji gjatë përdorimit.

7. “Ndikim i tërthortë” është ndikimi i produkteve që nuk konsumojnë energji, por që gjatë përdorimit të tyre ndihmojnë në ruajtjen e energjisë.

8. “Tregtar” është shitësi me pakicë ose çdo person tjetër, i cili shet, jep me qira, ofron shitje me këste apo ekspozon produkte për përdoruesit e fundit.

9. “Furnizues” është prodhuesi ose përfaqësuesi i tij i autorizuar në Shqipëri apo importuesi, i cili vendos ose vë në shërbim produktin në tregun shqiptar. Në mungesë të tyre konsiderohet furnizues çdo person fizik ose juridik që vendos në treg ose vë në shërbim produkte të mbuluara nga ky ligj dhe aktet nënligjore në zbatim të tij.

10. “Bërje e disponueshme e produktit në treg” është çdo furnizim i produktit në treg për shpërndarje, konsum ose përdorim të tij, në rrjedhën e një aktiviteti tregtar, me ose pa pagesë, dhe pavarësisht teknikave të shitjes.

11. “Vendosje në treg” është bërja e disponueshme për herë të parë e produktit në treg.

12. “Prodhues” është çdo person fizik ose juridik, i cili prodhon një produkt ose që ka një produkt të disenjuar a të prodhuar dhe e tregon këtë produkt nën emrin apo markën e tij tregtare.

13. “Importues” është çdo person fizik ose juridik, i regjistruar në Shqipëri, i cili vendos në tregun shqiptar një produkt nga një vend tjetër.

14. “Përfaqësues i autorizuar” është çdo person fizik ose juridik, i regjistruar në Shqipëri, i cili ka një akt përfaqësimi nga prodhuesi për të vepruar në emër të tij për detyra specifike, lidhur me detyrimet e prodhuesit, që parashikohen në këtë ligj ose aktet nënligjore në zbatim të tij.

15. “Vënie në shërbim” është përdorimi për herë të parë i produktit sipas qëllimit të tij të parashikuar.

16. “Përdorim i paligjshëm i etiketës” është përdorimi i etiketës në kundërshtim me kërkesat e këtij ligji dhe të akteve nënligjore në zbatim të tij.

17. “Organizëm europian i notifikuar” është një organizëm i vlerësimit të konformitetit, i miratuar nga një shtet anëtar i Bashkimit Europian, i notifikuar prej këtij të fundit në Komisionin Europian (KE) dhe i regjistruar në faqen zyrtare të KE-së, si një trup kompetent për kryerjen e detyrave specifike të vlerësimit të konformitetit të produktit, në lidhje me vendosjen e markimit CE.

18. “Përdorues i fundit” është personi që përdor produktin dhe për të cilin është parashikuar përdorimi i këtij produkti.

Neni 4 Lëvizja e lirë

Nuk ndalohet, kufizohet ose pengohet vendosja në treg a vënia në shërbim e produkteve, të cilat mbulohen dhe janë në përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji.

KREU II KËRKESAT PËR INFORMACIONIN

Neni 5 **Detyrimi i përgjithshëm**

1. Furnizuesit dhe tregtarët përmbushin detyrimet e përcaktuara në nenet 8 dhe 9 të këtij ligji dhe vendosin në treg dhe/ose në shërbim produkte me ndikim në energji, në përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe të akteve nënligjore në zbatim të tij.

2. Ndalohet vendosja apo shfaqja e etiketave, markave, simboleve apo mbishkrimeve të tjera që nuk janë në përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe të akteve nënligjore në zbatim të tij, të cilat mund të shkaktojnë konfuzion ose të çorientojnë përdoruesin e fundit lidhur me konsumimin e energjisë së produkteve me ndikim në energji ose, sipas rastit, të burimeve të tjera kryesore gjatë përdorimit.

Neni 6 **Informacioni**

1. Informacioni sigurohet, veçanërisht, nëpërmjet etiketimit, skedës informative dhe informacionit plotësues, duke i mundësuar përdoruesit të fundit zgjedhjen e produkteve më efçente.

2. Furnizuesit dhe tregtarët, sipas rolit të përgjegjësisë së tyre, sigurojnë, në përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe akteve nënligjore në zbatim të tij, informacionin në lidhje me konsumin e energjisë elektrike, formave të tjera të energjisë dhe, sipas rastit, të burimeve të tjera kryesore, si dhe informacionin plotësues që i jepet përdoruesit të fundit, nëpërmjet skedës informative dhe etiketës, për produkte që ofrohen për shitje, qira, blerje me këste ose që ekspozohen te përdoruesi i fundit në mënyrë të drejtpërdrejtë apo të tërthortë, nëpërmjet shitjes në distancë, përfshirë internetin.

3. Informacioni i referuar në pikën 2 të këtij neni kërkohet për produkte të instaluara vetëm kur kërkohet nga akti nënligjor përkatës.

4. Kur në një publicitet për një model specifik të produktit me ndikim në energji, që mbulohet nga një akt nënligjor në zbatim të këtij ligji, jepet informacion lidhur me çmimin ose ndikimin e këtij produkti në energji, publiciteti duhet të përfshijë edhe një referencë për klasën e efçencës së energjisë së këtij produkti.

5. Çdo material teknik promovues, në lidhje me produktin me ndikim në energji, që përshkruan parametra specifike teknike të produktit, siç janë manuale teknike dhe broshura të prodhuesit, të printuara apo nëpërmjet internetit, duhet t'u jepet përdoruesve të fundit së bashku me informacionin e nevojshëm për konsumin e energjisë ose të bëjë referencë në klasën e efçencës së energjisë të produktit.

Neni 7 **Produkti, etiketa dhe skeda informative**

Produktet, hollësitë për etiketën dhe skedën informative për çdo tip produkti me ndikim në energji përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit përgjegjës për ekonominë. Vendimi përcakton në mënyrë të veçantë:

- a) përkufizimin e saktë të tipit të produkteve që përfshihen;
- b) standardet dhe metodat e matjes që përdoren për të përfutuar informacionin referuar në nenin 1 të këtij ligji;
- c) detajet për dokumentacionin e kërkuar teknik;

ç) dizenjimin dhe përmbajtjen e etiketës, e cila duhet të ketë karakteristika disenjimi sa më të njëtrajtshme, përmes grupeve të produkteve e, në çdo rast, qartësisht e lexueshme dhe e dukshme. Format i etiketës do të mbajë si bazë klasifikimin, duke përdorur shkronjat nga “A” në “G”, hapat e klasifikimit korrespondojnë me kursimin e energjisë dhe kostos nga pikëpamja e përdoruesit të fundit;

Nëse kërkohet nga progresi teknologjik, tri klasa plotësuese mund t’i shtohen klasifikimit. Këto klasa shtesë do të jenë “A+”, “A++” dhe “A+++” për klasat më efçente. Si parim, numri i klasave do të jetë i kufizuar në shtatë;

Shkalla e ngjyrave do të konsistojë në jo më shumë se shtatë ngjyra të ndryshme, nga jeshile e errët në të kuqe. Ngjyra jeshile e errët do të jetë kodi i ngjyrës vetëm për klasën më të lartë. Nëse janë më shumë se shtatë klasa, mund të dublohet vetëm ngjyra e kuqe;

d) vendin ku etiketa fiksohet në produkt, si dhe mënyrën nëpërmjet të cilës sigurohet etiketa dhe/ose informacioni përpara blerjes së produktit nga përdoruesi potencial i fundit, në rastet e ofrimit, nëpërmjet shitjes në distancë. Sipas rastit, mund të parashikohet që etiketa t’i bashkëngjitet produktit ose të printohet në paketimin e produktit apo në katalogët, në rastin e shitjes në distancë;

dh) përmbajtjen e, sipas rastit, formatin dhe hollësi të tjera, në lidhje me skedën informative ose informacionin, referuar në nenin 6 dhe nenin 8 pika 4 të këtij ligji. Informacioni në etiketë është i përfshirë edhe në skedën informative;

e) përmbajtjen specifike të etiketës në rastet e publicitetit, përfshirë, sipas rastit, klasën e energjisë dhe nivelet përkatëse të performancës së produktit në fjalë në një formë të lexueshme dhe të dukshme;

ë) nivelin e saktësisë në deklarimin e etiketës dhe të skedës informative.

KREU III

PËRGJEGJËSITË E FURNIZUESVE DHE TË TREGTARËVE

Neni 8

Përgjegjësitë e furnizuesve

1. Furnizuesit, që vendosin në treg ose vënë në shërbim produkte, sipas kërkesave të nenit 7 të këtij ligji, sigurojnë etiketën dhe skedën informative, në përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe me aktin nënligjor përkatës në zbatim të këtij ligji.

2. Furnizuesi përgatit dokumentacionin teknik, që duhet të jetë i mjaftueshëm për të mundësuar vlerësimin e vërtetësisë së saktësisë së informacionit që përmban etiketa dhe skeda informative.

3. Dokumentacioni teknik duhet të përfshijë:

a) një përshkrim të përgjithshëm të produktit;

b) sipas rastit, rezultatet e llogaritjeve të kryera gjatë projektimit;

c) raportet e testeve dhe, sipas rastit, edhe ato të kryera nga organizma europianë të notifikuar apo degë të tyre të regjistruara në Shqipëri dhe të miratuara nga ministri përgjegjës, sipas legjislacionit përkatës;

ç) kur vlerat janë përdorur për modele të ngjashme, referimet e identifikimit të këtyre modeleve.

Për këtë qëllim, furnizuesi mund të përdorë dokumentacionin teknik të përgatitur, në përputhje me kërkesat e përcaktuara në rregullat teknike përkatëse.

4. Për qëllime kontrolli, furnizuesit bëjnë të disponueshëm dokumentacionin teknik për një periudhë 5-vjeçare nga prodhimi i produktit të fundit.

5. Furnizuesit vënë në dispozicion të strukturës përgjegjëse të mbikëqyrjes së tregut versionin elektronik të dokumentacionit teknik, brenda 10 ditëve pune pas marrjes së kërkesës nga kjo strukturë.

6. Furnizuesit sigurojnë falas etiketat e nevojshme dhe informacionin për produktin, sipas kërkesës së tregtarëve.

7. Pavarësisht sistemit të zgjedhur nga furnizuesi për shpërndarjen e etiketave, furnizuesi i shpërndan menjëherë etiketat me kërkesë të tregtarëve.

8. Përveç etiketave, furnizuesi siguron dhe skedën informative të produktit.

9. Furnizuesi përfshin një skedë informative në të gjitha broshurat e produktit. Kur furnizuesi nuk siguron broshura të produktit, ai siguron skeda informative së bashku me materiale të tjera shpjeguese që shoqërojnë produktin.

10. Furnizuesi është përgjegjës për saktësinë e etiketave dhe skedave informative që ai shpërndan.

11. Publikimi i informacionit të dhënë në etiketë ose në skedën informative, çdo publicitet për produktin përkatës me ndikim në energji, si dhe çdo material teknik promovues, referuar përkatësisht në pikat 4 dhe 5 të nenit 6 të këtij ligji, konsiderohet i miratuar nga furnizuesi.

Neni 9

Përgjegjësitë e tregtarëve

1. Tregtarët paraqesin në mënyrë të dukshme e të lexueshme etiketat dhe mundësojnë që skeda informative të jetë përfshirë në broshurën e produktit ose në çdo material tjetër shpjegues, që shoqëron produktin kur shitet te përdoruesi i fundit.

2. Kur ekspozohet një produkt i mbuluar nga një akt nënligjor, në zbatim të këtij ligji, tregtari bashkëngjit etiketën e përshtatshme në gjuhën shqipe dhe në një pozicion qartësisht të dukshëm, siç specifikohet në aktin nënligjor përkatës.

KREU IV

MBIKËQYRJA E TREGUT

Neni 10

Struktura përgjegjëse e mbikëqyrjes së tregut

1. Detyrimi për kontrollin e zbatimit të dispozitave të këtij ligji kryhet nga rrjeti i strukturave përgjegjëse të mbikëqyrjes së tregut, sipas përcaktimeve të ligjit nr. 10 480, datë 17.11.2011 “Për sigurinë e përgjithshme të produkteve joushqimore”.

2. Kur ka dyshime që informacioni i dhënë në etiketa ose në skeda informative nuk është i saktë, struktura përgjegjëse e mbikëqyrjes së tregut u kërkon furnizuesve të vërtetojnë saktësinë e informacionit të dhënë.

3. Struktura përgjegjëse kryen kontrolle me anë të:

a) kontrollit të dokumentacionit; dhe

b) kur është e përshtatshme, kontrolleve fizike e laboratorike në bazë të mostrave.

Neni 11

Kompetencat e strukturës përgjegjëse të mbikëqyrjes së tregut

Strukturës përgjegjëse të mbikëqyrjes së tregut, për zbatimin e këtij ligji, përveç kompetencave të dhëna nga ligji nr. 10 480, datë 17.11.2011 “Për sigurinë e përgjithshme të

produkteve joushqimore”, si dhe ligji nr. 10 489, datë 15.12.2011 “Për tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut të produkteve joushqimore”, i jepen edhe kompetencat e mëposhtme:

a) urdhëron sjelljen e etiketave dhe skedave informative në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe të akteve nënligjore në zbatim të tij;

b) kërkon nga furnizuesi dokumentacionin teknik, kur ka arsye të dyshojë për pasaktësi në informacionin e etiketave ose të skedave informative;

c) merr mostra dhe kryen teste të konformitetit për saktësinë e informacionit në laboratorë të akredituar për këtë qëllim. Në rastet kur, në bazë të një raporti testimi, zbulohet se furnizuesi nuk ka dhënë informacionin e saktë ose ai është çorientues, të gjitha shpenzimet për kryerjen e raportit të testimit mbulohen nga furnizuesi, në të kundërt mbulohen nga struktura përgjegjëse e mbikëqyrjes së tregut;

ç) urdhëron furnizuesin të marrë masa për të siguruar informacionin e saktë në etiketë ose skedën informative, brenda 30 ditëve pune, kur ka evidenca që produkti nuk është në përputhje me informacionin e dhënë;

d) urdhëron tërheqjen nga tregu, ndalon shitjen ose lëvizjen e lirë të pajisjes, në rast se vazhdon shkelja referuar në shkronjën “ç” të këtij neni. Në raste të tilla, struktura përgjegjëse e mbikëqyrjes së tregut njofton ministrinë përgjegjëse për tregtinë/industrinë, së bashku me shpjegimet për këto masa;

dh) urdhëron, me shkrim, furnizuesin të ndalojë shkeljen, në rastet kur etiketa është bashkëngjitur në mënyrë të paligjshme.

KREU V

KUNDËRVAJTJET ADMINISTRATIVE

Neni 12

Kundërvajtjet administrative

Shkeljet e dispozitave të këtij ligji, kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe dënohen nga struktura përgjegjëse për mbikëqyrjen e tregut, si më poshtë:

a) për shkelje të pikave 4 dhe 5 të nenit 6, të pikave 6 dhe 7 të nenit 8, si dhe kërkesave të parashikuara në shkronjat “dh” dhe “e” të nenit 7 të këtij ligji, me gjobë sa dhjetëfishi i çmimit për njësi të produktit të ofruar për përdoruesin e fundit;

b) për shkelje të kërkesave të parashikuara në shkronjat “c”, “d” dhe “ë” të nenit 7 dhe të pikave 2 e 3 të nenit 8 të këtij ligji, me gjobë sa tetëfishi i çmimit për njësi të produktit të ofruar për përdoruesin e fundit;

c) për shkelje të pikës 2 të nenit 5 dhe të pikës 10 të nenit 8 të këtij ligji, me gjobë sa pesëdhjetëfishi i çmimit për njësi të produktit të ofruar për përdoruesin e fundit;

ç) për shkelje të pikave 5, 8 dhe 9 të nenit 8, të nenit 9, si dhe të kërkesave të parashikuara në shkronjat “b” dhe “ç” të nenit 7 të këtij ligji, me gjobë sa tridhjetëfishi i çmimit për njësi të produktit të ofruar për përdoruesin e fundit;

d) për moszbatimin e masave referuar në shkronjat “ç”, “d” e “dh” të nenit 11 të këtij ligji, me gjobë sa tridhjetëfishi i çmimit për njësi të produktit të ofruar për përdoruesin e fundit.

Neni 13

Ankimi

Ankimi administrativ kundër vendimit për shkeljen administrative paraqitet dhe shqyrtohet, sipas parashikimeve të ligjit nr. 10 480, datë 17.11.2011 “Për sigurinë e përgjithshme të produkteve joushqimore” dhe Kodit të Procedurave Administrative. 4400

Neni 14
Ekzekutimi i vendimit

1. Vendimi për kundërvajtjen administrative përbën titull ekzekutiv dhe ekzekutohet nga shërbimi përmbarimor, në rast se nuk shlyhet në kohë nga personi që ka kryer shkeljen.

2. Vendimi bëhet i ekzekutueshëm kur e drejta për ankim nuk është ushtruar brenda afateve kohore të parashikuara nga ligji nr. 10 480, datë 17.11.2011 “Për sigurinë e përgjithshme të produkteve joushqimore” ose në momentin e nxjerrjes së vendimit përfundimtar nga komisioni i shqyrtimit të vendimit për shkeljen administrative.

3. Të ardhurat që burojnë nga vjelja e gjobave derdhen në Buxhetin e Shtetit.

KREU VI

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 15
Aktet nënligjore

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda 6 muajve nga hyja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të tij.

Neni 16
Dispozitë kalimtare

Deri në krijimin e strukturës përgjegjëse për mbikëqyrjen e tregut, ngarkohet Inspektorati Qendror Teknik për zbatimin e këtij ligji.

Neni 17
Shfuqizime

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, ligji nr. 10 113, datë 9.4.2009 “Për treguesit e konsumit të energjisë dhe burimeve të tjera nga pajisjet për përdorim shtëpiak, nëpërmjet etiketimit dhe informacionit standard të produkteve”, shfuqizohet.

Neni 18
Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare dhe i fillon efektet e zbatimit të tij nga data 1 janar 2013.

Miraturar në datën 21.6.2012

Shpallur me dekretin nr.7694, datë 18.7.2012 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi